

КОБИЛЯНСЬКИЙ МИХАЙЛО САВИЧ

Михайло Савич Кобилянський відомий краєзнавець і поет народився 1 січня 1941 року в селищі Рафалівка Володимирецького району Рівненської області. Закінчив місцеву середню школу та Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка в 1966 році. Працював вчителем географії у школах району. Останні роки трудився в Кузнецовській СШ № 2, був педагогом – організатором, заступником директора по виховній роботі, вчителем географії. Має звання

«Вчитель - методист», нагороджений медаллю «Ветеран праці», значком «Відмінник освіти України». Літературною діяльністю займається з шкільних років, публікувався у Володимирецькій районній газеті та в Кузнецовських міських газетах. Рафалівка була районним центром до 1959 року. В пам'яті залишилось чимало приємних спогадів про різні свята, зустрічі з відомими людьми. Так, із захопленням слухав концерт за участю братів-музикантів Григорія та Платона Майбородів. Часто у нас йшли вистави Рівненського облмуздрамтеатру...

В 1958 році я закінчив Рафалівську середню школу. Смерть матері, занепад Рафалівки змінили мої плани. Деякий час я працював вожатим у Каноничах, Луко. В 1960-61 роках заочно навчався в Рівненському педінституті на фізмати, працював вчителем математики, фізики в Полицькій середній школі. В 1961 році залишив педінститут і вступив на стаціонар до Київського університету ім.Т.Шевченка на географічний факультет, який закінчив з відзнакою в 1966 році.

Поїздки по Україні, на Кавказ, на цілину, участь в експедиціях АН України у Карпатах, а також Львівського університету ім. І.Франка, дипломна робота про карпатський масив Свидовець поглибили мої знання з фізичної географії.

Деякий час після закінчення вузу працював методистом Київської обласної дитячої турстанції. В 1969-70 роках продовжив навчання в Інституті географії АН СРСР (м.Москва), одночасно відвідував лекції на геофаці, а в Московському університеті ім. М. Ломоносова, брав участь у експедиціях на озеро Селігер (Валдай), та Курській дослідній географічній станції.

На педагогічній роботі вже 47 років. Сім років працював вчителем географії в Любахівській 8-річній школі, сім років працював заступником директора в Рафалівській середній школі. Згодом вчителем географії в Кузнецовську зош №1, а з 1986 року працював протягом 25 років у Кузнецовській ЗОШ №2 (заступником директора, педагогом-організатором, вчителем географії). Нагороджений багатьма грамотами управління освіти міста та області. Міністерства освіти та науки України, знаками «Відмінник освіти України», «Василь Сухомлинський», медаллю «Ветеран праці», маю звання «Вчитель-методист». Всі роки роботи в школі займався краєзнавством, пізніше літературним краєзнавством(літературні спроби розпочав з 1960 року).

Маю публікації в газетах області («Вільне слово»), м. Кузнецовська. Видав краєзнавчі брошури: 2 Краєзнавчі замальовки(2006), « Люблю я Полісся» (2007р.), «Серце лишило спомин» (2008р), « Це поліський край наш» (2009 р.), «Доброго ранку» (2010р.), «На березі Стиру» (2011р.), «Пісні про Рафалівку» (2011р.). В творчих доробках краєзнавця і поета, багато цікавого про легенду Полісся - Біле озеро, про найдовшу у Європі вузькоколійку, що йде із Антонівки на Зарічне. Пісня Михайла Кобилянського «Поліський трамвай» стала гімном етнотуристичного фестивалю «Бурштиновий шлях» в рамках проекту «Поліський трамвай».В публікації «Ози, ками» надрукованій у книзі «Доброго ранку», яка вийшла в 2010 році, він розповідає про декілька геологічних екскурсій, які здійснив разом з учнями. Пише про значення цих екскурсій -Льодовикові форми рельєфу поблизу сіл Собіщиці та Балаховичі. Співпрацює з Рафалівською музичною дитячою школою, з бібліотеками Кузнецовська, Володимирця, Рафалівки, виступає перед учнями шкіл Кузнецовська та Володимирецького району, по місцевому радіо, а також сприяє відкриттю краєзнавчого музею в селищі Рафалівка. Книги Михайла Кобилянського - це безцінний скарб для теперішніх і прийдешніх поколінь.

Перша книга Михайла Кобилянського «Краєзнавчі замальовки» вийшла у 2006 році. Видання знайомить з творчим доробком краєзнавця і поета про легенду Полісся – Біле озеро, яке знаходиться у п'ятнадцяти кілометрах на

північний захід від Кузнецовська серед лісів і боліт. Місцеві жителі ще за часів Польщі озерну воду возили аж до Варшави, бо вона лікувальна. Партизани, вояки УПА, що воювали в цих болотах, згадували про цілющу воду Білого озера. Нею заживлювали рани, виходжували підстрілених коней. Відоме озеро і як місце відпочинку. Тут розташувалася зона оздоровлення РАЕС. До Білого озера веде кілька туристських маршрутів. Враження від дивокраю Білого озера дуже сильне, як для тих, хто буває тут вперше, так і для тих, хто живе тут постійно. Люди з навколишніх сіл жадібно (хоч на перший погляд це непомітно) вбирають в себе його красу, вносять її в свою душу та побут, передають у вишивках, піснях, легендах, казках... Прозора цілюща вода і чудові піщані пляжі Білого озера, зелене намисто лісів приваблюють до себе тисячі людей, тому цей сяючий діамант поліського краю повинен мати своє майбутнє. Багато років автор приділив вивченню разом із юними геологами ЗОШ № 2 цікавих своєрідних форм рельєфу, що знаходяться в Кузнецовську та його околицях. Вони виділяються, коли їхати в місто зі сторони селища Рафалівка, привертають увагу горбкуватою місцевістю. Їх найвищі підняття відомі під назвами Бахова, Вовча та Хомецька піщані гори. Це морені горби – геолого – геоморфологічна пам'ятка природи, які таять у собі сліди далеких минулих епох. Цікавою видалась для автора та його вихованців туристична екскурсія Кузнецовськ – Дубно, про яку він розповідає в краєзнавчій замальовці «На побачення в Дубно через Рафалівку». «Через десять хвилин, - пише автор, - прибули на станцію Рафалівка. Вокзал Рафалівки стоїть на пагорбі, до нього ведуть ще старих часів сходинок. Гарна будівля серед високих дерев в осінньому вбранні виглядає урочисто, поважно. Далі – площа автовокзалу, новий магазин, через дорогу – школа-інтернат, ринок. Великий вантажний кран, лісоестакада, впорядкований вигляд мають склади лісу. За ними – перехід через залізничні колії. Потопаючи в зелені і жовтолисті, розкинулись старе кладовище, корпуси лісгоспу. На кладовищі у братській могилі поховано в 1919 році єврейського поета Ошера Шварцмана, який загинув поблизу у бою з білополяками. Народився Ошер на Житомирщині. В середині жовтня, в день його народження, до могили приходять люди, прибувають з Рівного, Житомира представники єврейських общин». Михайло Кобилянський присвятив єврейському поету вірш. Станція і селище в 2002 році святкували 100-річчя та 75-річчя школи. Рафалівка – це ворота Рівненської АЕС, важливий транспортний вузол. З Кузнецовська йде автошлях через Рафалівку на Полиці до автостради «Варшава - Київ», з Рафалівки автомобільні дороги прямують до Володимирця, Білого озера. Прокладено залізничну колію в селі Полиці до базальтового кар'єру. Геологи відкрили в районі «Рафалівка - Полиці» дуже цінні мідні руди, які будуть, очевидно, розроблятися в майбутньому. Рафалівка – селище міського типу Володимирецького району. Поселення виникло як невелика залізнична станція під час будівництва у 1902

році колії Київ-Сарни-Ковель. Станція отримала назву Полиці від розташованого за 8 кілометрів села. У 1927 році Полиці перейменували на Рафалівку за назвою містечка, що було повітовим центром (тепер – село Стара Рафалівка). У 1940 році створено Рафалівський район, який у 1959 році ліквідовано. Рафалівка у 1957 році отримала статус селища міського типу». З великою любов'ю і теплом описує автор все побачене під час цієї екскурсії. Найбільше всіх захопив, звичайно, Дубенський замок, збудований в 1492 році князем Костянтином Івановичем Острозьким. Ця оборонна споруда упродовж століть ніким не була взята приступом. Біля цих мурів ламались списи кримських татар, дзвеніли шаблі козаків Максима Кривоноса, відлунювались постріли російських військ Шереметьєва. Дубно неодноразово горіло і руйнувалось, а ця твердиня над річкою Іквою була непохитною. Видання містить пісні на слова Євгенії Кобилянської. Фотографії та копії документів надані Михайлом Кобилянським із власного архіву. Великою любов'ю пронизані пісні на слова автора «Люблю я Полісся» та «Поліське море», які розпочинають видання.